

Raad van Bestuur

Ministerie van OCW
t.a.v. Mw. M.J. van Bijsterveldt-Vliegenthart
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Onderwerp

BPPO

Datum

16 september 2010

Geachte mevrouw Van Bijsterveldt-Vliegenthart,

Ons kenmerk

Tijdens het wetgevingsoverleg inzake de begroting 2010 is door Minister Plasterk aan de Tweede Kamer toegezegd dat in april 2010 een eerste stand van zaken betreffende de toepassing van het BPPO door de Raad van Bestuur NPO zou worden toegezonden.

Hierbij ontvangt u de gevraagde rapportage.

Helaas heeft de totstandkoming van onze rapportage meer tijd gekost dan het zich aanvankelijk liet aanzien, waarvoor onze excuses.

Aanleiding

Per 1 september 2009 is het Beloningskader Presentatoren Publieke Omroep (BPPO) in werking getreden, nadat de minister van OCW daaraan - op grond van artikel 2.3, vierde lid, van de Mediawet 2008 - op 18 augustus 2009 zijn goedkeuring had verleend.

Het betreft hier door de wet gestimuleerde zelfregulering van de publieke omroep om het salaris van presentatoren, programmamakers, dj's en vergelijkbare functies op televisie en radio, aan banden te leggen. Voor deze groep medewerkers geldt **€ 181.000,-** als maximaal normbedrag per jaar.

De bepaling van de hoogte en samenstelling van het honorarium vindt plaats via een uitgebreide procedure op basis van wegingsfactoren die uiteindelijk tot een bepaalde score leiden. Alle omroepen zijn verplicht deze procedure te volgen, omdat het hier een door de Raad van Bestuur van de NPO afgekondigde zogenoemde bindende regeling betreft.

Normen

In het kader van de publicatie van beloningsgegevens heeft de Publieke Omroep te maken met een aantal wetten en richtlijnen, vaak met eigen

Adres

Nederlandse Publieke Omroep
Postbus 26444
1202 JJ Hilversum
Media Park
Sumatralaan 45
www.omroep.nl/npo
T. 035 677 92 22
K.v.K. nr. 32043579

grondslagen: **Balkenendenorm**, de **Wopt** (Handboek Financiële Verantwoording Publieke Omroep 2009), **BPPO**, de **Wet Harrewijn** en het concept-voorstel van de 'Wet Normering uit publieke middelen gefinancierde beloning Topfunctionarissen' (**WNT**).

Met name rond het begrip Balkenendenorm bestaat nogal wat onduidelijkheid. Officieel bestaat De Balkenendenorm niet. In diverse regelingen en wetten wordt als Balkenendenorm veelal het bedrag van € 181.773,-- (peiljaar 2009 t.b.v. het voorstel WNT) als uitgangspunt gebruikt, zo ook bij het BPPO.

In het verleden werd de volgende definitie gehanteerd: De Balkenendenorm is het maximum salaris voor de publieke sector en gebaseerd op de zogeheten 130% norm, zijnde 130% van het gemiddelde ministersalaris. Op 4 februari 2010 publiceerde Minister Ter Horst, ten behoeve van de nakoming van artikel 8 van de Wopt, het gemiddelde belastbare loon van ministers in 2009, zijnde € 188.000,--.

Op 5 juli 2010 zond Staatssecretaris Bijleveld een brief aan de Tweede Kamer met betrekking tot het hanteren van een maximumuurtarief voor externe inhuur. Als grondslag van deze richtlijn wordt genoemd de maximale bruto bezoldiging uit het wetsvoorstel WNT, die voor 2010 is bepaald op € 187.340,--.

Medio 2009 heeft de Ministerraad besloten dat voor zowel de openbaarmaking als de normering van topinkomens in de publieke en semipublieke sector één normbedrag moet komen, namelijk een bruto jaarsalaris van € 181.773,--.

Dit besluit volgde op het advies van de Commissie Dijkstal die onderzoek heeft gedaan naar de Wopt en daarbij constateerde dat het bestaan van twee normbedragen tot verwarring leidt. Dit nieuwe normbedrag wordt opgenomen in de komende WNT, maar over het jaar 2009 hebben we dus nog steeds te maken met twee normbedragen.

De NPO heeft met betrekking tot het BPPO aansluiting gezocht bij het wetsontwerp WNT en hanteert als maximaal normbedrag €181.000.

Kernpunten BPPO-regeling

- Het BPPO is van toepassing op presentatoren met een arbeids- of opdracht-overeenkomst, waarbij op het honorarium inhoudingen worden verricht ter zake van loonheffing en premies sociale verzekeringswetten. Opdrachtnemers werkzaam met een Verklaring Arbeidrelatie winst uit

Datum

16 september 2010

Ons kenmerk

Pagina

02

onderneming (VAR wuo) of vanuit een BV met een Verklaring Arbeidsrelatie directeur groot aandeelhouder (VAR dga) blijven in deze BPPO buiten beschouwing. Overigens gaat de Raad van Bestuur NPO er vanuit dat de omroepen dit beloningskader ook voor deze overeenkomsten een normerende werking laat hebben.

- Onder strikte voorwaarden mag bij uitzonderlijke omstandigheden het maximumbedrag worden overschreden. Deze uitzondering geldt vanaf 1 september 2009 voor nieuwe overeenkomsten met ten hoogste vijf presentatoren televisie en drie presentatoren radio.
- Het bedrag boven het maximum mag bij ledenverenigingen alleen uit verenigingsgelden worden gefinancierd.
- Omroepen mogen niet zelf besluiten tot uitzondering, maar behoeven de goedkeuring van de Raad van Bestuur van de NPO.
- De hoogte van een eventueel aan de presentator te betalen vergoeding bij een onvrijwillig niet aan de presentator te verwijten einde van de contractuele relatie bedraagt in beginsel niet meer dan één keer het overeengekomen jaarhonorarium.

Stand van zaken

In de eerste twee maanden van 2010 heeft een meting over 2009 plaatsgevonden waarbij ook nadrukkelijk is verzocht bestaande/lopende overeenkomsten en overeenkomsten met BV's in de opgave mee te nemen. De resultaten van deze meting geven een compleet beeld van de honorering van presentatoren en vergelijkbare functionarissen.

In 2009 zijn in totaal 169 presentatoren (radio en televisie) binnen de landelijke publieke omroep werkzaam. Daarvan ontvangen 23 presentatoren een honorarium boven de maximale norm van € 181.000,--.

Van deze 23 is in zes gevallen een overeenkomst via een BV gesloten; hierop wordt nader ingegaan in de paragraaf *Overeenkomsten met een (productie-)BV*.

Uit 2009 is dus, in het kader van de BPPO, sprake van 17 gevallen van honorering boven de gestelde norm. In een vijftal gevallen is sprake van een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd (bijlage).

In enkele gevallen is sprake van meerdere overeenkomsten tussen een presentator en verschillende omroepen. Conform de BPPO-regelgeving zijn deze overeenkomsten t.b.v. dit overzicht bij elkaar opgeteld.

Datum

16 september 2010

Ons kenmerk

Pagina

03

Uitzonderingen

Op grond van Hoofdstuk 6.2. van het BPPO is het een landelijke publieke media-instelling uitsluitend toegestaan een honorarium vast te stellen dat hoger ligt dan het maximum van het hoogste normhonorarium (C), indien de Raad van Bestuur binnen een termijn van drie weken na de datum van ontvangst van het volledige verzoek schriftelijk kenbaar heeft gemaakt dat het verzoek niet in strijd is met het gemeenschappelijke belang van de landelijke publieke media-dienst of anderszins in strijd is met het BPPO.

Zo een besluit is bindend voor de landelijke publieke media-instelling die het betreft.

De Raad van Bestuur heeft inmiddels ermee ingestemd om drie van de 17 presentatoren te honoreren boven de maximale norm. Deze presentatoren zijn door hun omroepwerkgevers voorgedragen en zij voldoen aan de gestelde criteria voor uitzondering.

Voor de inhoudelijke toetsing hanteert de Raad van Bestuur de volgende extra toetsfactoren, die alle aan de orde moeten zijn en in samenhang worden gezien en door de aanvrager onderbouwd dienen te worden:

- Er is sprake van een uniek talent bij de betrokken presentator. Dit kan bijvoorbeeld blijken uit de stijl en de aanpak van de presentator. Hij levert op zijn eigen wijze een meer dan bovenmatige bijdrage aan het publieke profiel van een van de algemene programmakanalen.
- Niet kunnen aantrekken/behouden van de presentator zal naar verwachting schadelijk zijn voor het publieke karakter van de omroep. Het verleden heeft laten zien dat het verlies van een unieke presentator kan leiden tot meer dan normale schade aan een zender of net. Die schade heeft niet alleen betrekking op verlies van luisteraars of kijkers, maar zeker ook op het profiel als zodanig van het desbetreffende algemene programmakanaal, waardoor uitvoering van de landelijke publieke mediaopdracht als bedoeld in artikel 2.1. Mediawet 2008 en in het bijzonder die van het betrokken net of zender, ernstig in gevaar kan komen.
- De publieke omroep zal bij het niet kunnen aantrekken/behouden van de betrokken presentator qua bereik (naar verwachting) relevante verliezen lijden. De betrokken omroep zal dit aan de hand van te overleggen informatie naar genoegen van de Raad van Bestuur moeten onderbouwen.

Datum

16 september 2010

Ons kenmerk

Pagina

04

- Er is aantoonbaar sprake van concurrentie met (een) niet publieke omroep(en) om de betrokken presentator aan de publieke omroep te (blijven) binden. Voor de Raad van Bestuur moet aannemelijk zijn dat van deze toetsfactor sprake is. Het gegeven dat bijvoorbeeld door een commerciële media-instelling op de betrokken presentator is geboden, behoeft niet per se voldoende te zijn om deze vierde toets te doorstaan. Het is immers nu eenmaal een feit van algemene bekendheid dat beroemde en kundige presentatoren permanent gevraagd zijn en onder druk staan van 'marktwerking'. Er zal dus sprake moeten zijn van bijkomende omstandigheden om deze toets te doorstaan.

Datum

16 september 2010

Ons kenmerk**Pagina**

05

Mede gelet op de zwaarte van deze vier extra toetsfactoren, die bovendien alle vier aan de orde moeten zijn en in samenhang moeten worden gezien, en het feit dat sprake is van een publieke instelling die hoofdzakelijk uit gemeenschapsgelden wordt gefinancierd en het feit dat de Raad van Bestuur vanwege de Mediawet 2008 geacht wordt de doelmatige inzet van de middelen te bevorderen, is de Raad van Bestuur zeer terughoudend ten aanzien van een dergelijk verzoek. Daar komt bij dat, gezien de beperking dat slechts vijf presentatoren televisie en drie presentatoren radio boven het maximum van categorie C uit kunnen gaan, de Raad van Bestuur in zijn besluit rekening moet kunnen houden met eventuele belangen van mogelijke verzoekers in de (nabije) toekomst.

Positieve besluiten van de Raad van Bestuur kunnen op ieder moment worden ingetrokken indien mocht blijken dat het op basis van onjuiste informatievoorziening of een verkeerde voorstelling van zaken is genomen. Besluiten worden ook onder voorbehoud van gelijkblijvende omstandigheden genomen en kunnen bijvoorbeeld voor een bepaalde periode gelden, dan wel tot het moment dat de desbetreffende presentator niet meer werkzaam is voor de media-instelling die de aanvraag heeft ingediend dan wel tot het moment dat zich een wijziging voordoet, die ertoe zouden leiden dan er niet langer sprake is van omstandigheden om boven de beloning van categorie C uit te gaan.

Positieve besluiten worden tevens genomen onder het voorbehoud dat het bedrag dat boven het maximum van categorie C aan een presentator wordt toegekend niet betaald wordt uit de omroepbudgetten, maar uitsluitend en alleen uit de verenigingsgelden.

Deze verplichting vloeit voort uit het BPPO zelf. De Raad van Bestuur kan zo nodig verlangen dat een media-instelling jaarlijks door bijvoorbeeld via een door een registeraccountant opgemaakte verklaring aan de Raad van Bestuur meldt dat aan deze voorwaarde is voldaan.

Datum

16 september 2010

Ons kenmerk

Overeenkomsten met een (productie-)BV

Uit de meting over 2009 is gebleken dat in een zestal gevallen waarbij boven de norm wordt gehonoreerd sprake is van een overeenkomst via een BV. In enkele gevallen betreft dit een overeenkomst met een buitenproducent waarbij de werkzaamheden van de presentator in de productieovereenkomst zijn opgenomen.

Pagina

06

Alle zes overeenkomsten betreffen bestaande gevallen. Sinds de invoering van de BPPO zijn geen nieuwe presentatorcontracten met een BV aangegaan. Ten aanzien van dit type overeenkomsten heeft de NPO bij invoering BPPO gesteld dat het niet kan dat een management-bv als bypass wordt gebruikt om onder de beperkingen van de code uit te komen. De NPO heeft toen het voornemen aangekondigd daaraan een einde te maken en zoekt daarbij aansluiting bij het concept-voorstel van de Wet Normering uit publieke middelen gefinancierde beloning Topfunctionarissen (WNT).

De Raad van Bestuur heeft in oktober 2009 kennis genomen van dit wetsvoorstel waarin ook een regeling voor de besloten vennootschap (management-BV) wordt voorgesteld. De Raad van Bestuur heeft begrepen dat het wetsvoorstel thans voor advisering bij de Raad van State ligt. De Raad van Bestuur is voornemens voor presentatoren in het BPPO een soortgelijke regeling op te nemen; bij voorkeur zodra duidelijkheid bestaat over de definitieve vormgeving van de BV-regeling in de uiteindelijke in werking getreden WNT, waar mogelijk zal de BPPO vooruitlopend hierop reeds worden aangepast.

Toekomst

De Raad van Bestuur spant zich in om het bestaande aantal van 17 boven de norm gehonoreerde presentatoren zo snel als mogelijk te laten dalen tot de overeengekomen acht uitzonderingsgevallen.

In lopende overeenkomsten kan - conform de overgangsregeling in het BPPO – uitsluitend worden ingegrepen indien deze binnen de looptijd worden aangepast, maar de omroepen hebben reeds laten blijken zich daadwerkelijk in te zetten voor de beoogde afbouw. Zo zijn of worden inmiddels met een viertal presentatoren reeds aangepaste overeenkomsten gesloten waarbij de honorering wordt teruggebracht tot de maximale norm. Doordat daarnaast

twee overeenkomsten, na 1 september 2009, zijn beëindigd, zal het aantal van **17** begin 2011 zijn gedaald tot **11** presentatoren boven de maximale norm. Ook is gebleken dat het BBPO bij nieuwe overeenkomsten wordt gevolgd. De instelling van het BPPO blijkt dus al direct in het eerste jaar het gewenste effect te genereren.

Datum

16 september 2010

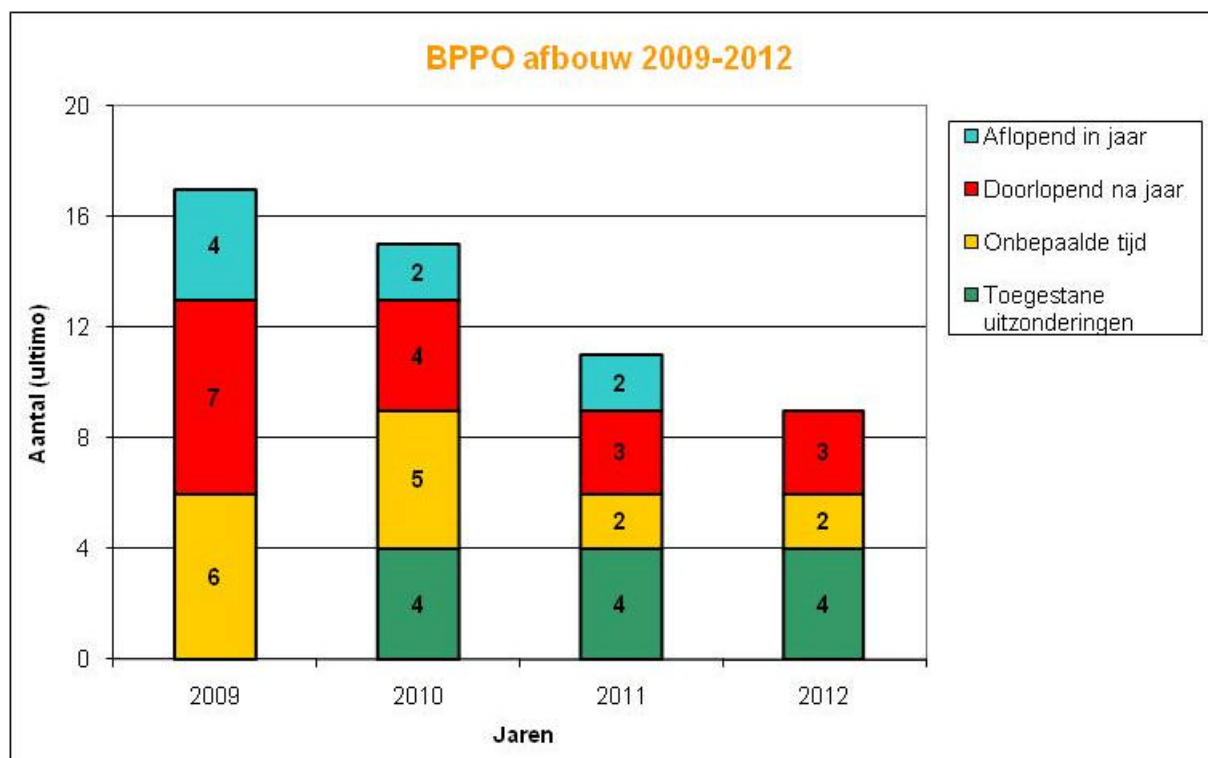
Ons kenmerk

Pagina

07

De Publieke Omroep blijft zich uiteraard inspannen om het maximale aantal presentatoren (acht) dat meer dan de norm mag verdienen, te bereiken. Mede door de bestaande dienstverbanden voor onbepaalde tijd zal dit enige tijd duren. De verwachting is dat in 2012 nog slechts sprake is van vijf te respecteren bestaande contracten. De Raad van Bestuur spreekt echter de hoop uit dat ook binnen deze bestaande overeenkomsten afspraken tot aanpassing tot de maximale norm worden gemaakt.

Op basis van de huidige gegevens verwacht De Publieke Omroep de komende jaren de volgende ontwikkeling in het aantal presentatoren dat boven de maximale norm verdient:

Voortgang

In deze rapportage worden al een aantal conclusies getrokken met betrekking tot de toepassing van de BPPO. Binnenkort zal de Raad van Bestuur het beloningskader, mede in het licht van de genoemde ontwikkelingen rond de 'Wet Normering uit publieke middelen gefinancierde beloning Topfunctionarissen' (WNT), nader evalueren en op basis daarvan eventuele aanpassingsvoorstellen aan de Minister doen.

Met vriendelijke groet,

Drs. H.N. Hagoort
voorzitter

Bijlagen

Overzicht van 17 boven de norm gehonoreerde presentatoren binnen de landelijke publieke omroep

Datum

16 september 2010

Ons kenmerk

Pagina

08

Bijlage bij Rapportage BPPO - september 2010

Nr	Omroep	Contractvorm	Honorarium via omroep	Honorarium via vereniging	Jaar-honorarium	Aanpassing na 1/1/2010
01	AVRO	loondienst	€ 185.205	€ 0	€ 185.205	
02	BNN	loondienst	€ 193.907	€ 48.477	€ 242.384	
03	BNN	loondienst	€ 205.000	€ 0	€ 205.000	
04	BNN	loondienst	€ 181.000	€ 44.000	€ 225.000	
05	EO	loondienst	€ 181.000	€ 5.192	€ 186.192	per 1-1-2010 naar maximale normbedrag
06	KRO	loondienst	€ 181.000	€ 34.256	€ 215.256	per 1-1-2011 naar maximale normbedrag
07	KRO	loondienst	€ 181.000	€ 7.208	€ 188.208	per 1-1-2011 naar maximale normbedrag
08	NCRV	ovk opdracht	€ 235.300	€ 52.700	€ 288.000	
09	NCRV	ovk opdracht met verloning	€ 235.300	€ 14.631	€ 249.931	overeenkomst beëindigd per 01/07/2010
10	NOS	loondienst	€ 321.633	n.v.t.	€ 321.633	per 1/1/2011 naar maximale normbedrag
11	NOS	loondienst	€ 223.936	n.v.t.	€ 223.936	uit dienst per 31-12-2009
12	NOS/NPS	loondienst / ovk opdracht met verloning	€ 208.684	n.v.t.	€ 208.684	
13	TROS	loondienst/ovk opdracht	€ 181.000	€ 165.299	€ 346.299	
14	TROS	loondienst/ovk opdracht	€ 181.000	€ 68.320	€ 249.320	
15	VARA	ovk opdracht	€ 226.250	€ 225.248	€ 451.498	
16	VARA	ovk opdracht	€ 226.250	€ 187.725	€ 413.975	
17	VARA	ovk opdracht	€ 226.250	€ 108.739	€ 334.989	

toelichting: De bepaling dat het bedrag dat boven het maximum van categorie C aan een presentator wordt toegekend niet betaald wordt uit de omroepbudgetten, maar uitsluitend en alleen uit de verenigingsgelden geldt voor de overeenkomsten die na 1 september 2009 zijn afgesloten. Een aantal omroepen heeft de splitsing wel reeds aangebracht. Bij een overeenkomst van opdracht wordt, conform de BPPO-regeling, een toeslagpercentage van 25% gehanteerd. De zogenaamde taakomroepen (NOS en NPS) beschikken uiteraard niet over verenigingsgelden.